

Styrelsehandling nr 12

Datum 2024-05-07

Diarienummer BOS-2024-00338

Handläggare

Sara Fischer

Telefon: 031-731 50 10

E-post: sara.fischer@bostadsbolaget.se

Säkerhetsrapport 2023

Informationsärende

Styrelsen Göteborgs Stads Bostadsaktiebolag

Uppföljning av Bostadsbolagets säkerhetsarbete antecknas.

Sammanfattning

Av stadens säkerhetspolicy framgår att bolagsledningen minst årligen ska följa upp att säkerhetsnivån är acceptabel eller ej, och att återrapportering ska ske till styrelsen.

Rapport som beskriver säkerhetsarbetet i bolaget under 2023 och som utgör underlag för bedömningen av säkerhetsnivån i bolaget har tagits fram.

Den sammantagna bedömningen är att säkerhetsnivån i bolaget är acceptabel.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Avseende kameraövervakning finns det två skilda lagstiftningar, dataskyddsförordningen samt kamerabevakningslagen, och det är stora vitesbelopp som kan utdömas ifall verksamheten inte följer kraven. Under 2022 genomförde Dataskyddsenheten en fördjupad kontroll av bolagets kamerabevakningsanläggningar och rekommendationer lämnades. Vid uppföljningen 2023 noterade Dataskyddsenheten att rekommendationerna var omhändertagna och att ingen ytterligare komplettering var nödvändig.

Bedömning ur ekologisk dimension

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Samverkan

Rapporten är inte föremål för samverkan.

Bilagor

1. Säkerhetsrapport 2023

Ärendet

Stadens säkerhetspolicy anger att bolagsledningen minst årligen ska följa upp att säkerhetsnivån är acceptabel. Åtterrapporing ska ske till styrelsen.

Redovisningen av bolagets säkerhetsarbete sker i den årliga säkerhetsrapport som tas fram av bolagets säkerhetschef. Denna utgör underlag för bedömningen av säkerhetsnivån.

Rapport som beskriver säkerhetsarbetet i bolaget under 2023 framgår av bilaga 1.

Beskrivning av ärendet

Säkerhetsrapporten är en sammanställning av Bostadsbolagets säkerhetsarbete under 2023 och innehåller bedömningar avseende säkerhetsnivån i bolaget inom de olika delområdena personsäkerhet, fysisk säkerhet, informationssäkerhet samt incidenthantering, krisberedskap och civilt försvar.

Bolagets bedömning

Bolaget bedriver ett omfattande säkerhetsarbete som framgår av säkerhetsrapporten. Genom detta säkerhetsarbete är målet att minska risken för att en oönskad händelse inträffar, och om den ändå skulle inträffa ska konsekvenserna för människor, egendom och miljö minimeras.

Utifrån beskrivningen i säkerhetsrapporten görs den samlade bedömningen att säkerhetsnivån i bolaget är acceptabel.

SÄKERHETSRAPPORT 2023

Göteborgs stads Bostadsaktieföretag

Upprättad av: Sara Fischer, Evelina Eriksson, Henrik Svelander

Datum: 2024-04-22

Diarienummer: 2024-00329

Sammanfattning

Bostadsbolagets säkerhetsarbete utgår från Göteborgs stads säkerhetspolicy och omfattar följande områden:

- Personsäkerhet
- Fysisk säkerhet
- Informationssäkerhet
- Incidenthantering, krisberedskap och civilt försvar

Bostadsbolagets inriktning i säkerhetsarbetet innebär att bolaget ska:

- Skydda bolagets medarbetare och egendom genom goda rutiner och god förmåga att agera vid alla former av incidenter, vara omhändertagande och gränsättande samt att polisanmäla brott.
- Skydda bolagets egendom genom att ha goda rutiner och god förmåga att förebygga, förhindra eller försäkra bort risken.
- Ha goda rutiner för att minst uppnå krav i lagar, förordningar, myndigheters föreskrifter och Göteborgs Stads anvisningar.

Bostadsbolagets säkerhetsarbete har till stor del 2023 präglats av fokus på personalens säkerhet samt krisberedskap och civilt försvar med tanke på det förändrade säkerhetsläget. Sammantaget kan konstateras att Bostadsbolagets säkerhetsarbete präglas av en generellt hög riskmedvetenhet.

Stadens säkerhetspolicy fastslår att samtliga bolag och förvaltningar minst årligen ska följa upp att säkerhetsnivån är acceptabel eller ej, samt rapportera detta till nämnd/styrelse.

Utifrån denna säkerhetsrapport görs följande bedömningar avseende säkerhetsnivån:

Område

Bedömning

Personsäkerhet

Acceptabel nivå

Fysisk säkerhet

Acceptabel nivå

Informationssäkerhet

Acceptabel nivå

Incidenthantering, krisberedskap och civilt försvar

Acceptabel nivå

Innehållsförteckning	
SÄKERHETSRAPPORT 2023.....	0
Sammanfattning.....	1
Inledning.....	3
Personsäkerhet	4
Bakgrund – kravbild.....	4
Lägesbild och status under året som gått	5
Behov och planer för 2024.....	7
Bedömd risknivå för personsäkerhet	7
Fysisk säkerhet	8
Bakgrund - kravbild.....	8
SBA-Systematiskt brandskyddsarbete.....	8
Kamerabevakning (CCTV).....	11
Skalskydd och tillträdesbegränsningar	13
Bevakning	14
Bedömd risknivå för fysisk säkerhet	14
Informationssäkerhet	15
Bakgrund - kravbild.....	15
Lägesbild och status under året som gått.....	16
Behov och planer för 2024.....	18
Bedömd risknivå för Informationssäkerhet.....	18
Incident och krisberedskap, civilt försvar.....	19
Bakgrund - kravbild	19
Lägesbild och status under året som gått.....	21
Behov och planer för 2024.....	22
Bedömd risknivå för Krisberedskap / Civilt försvar	23

Inledning

I enlighet med Göteborg stads säkerhetspolicy ska säkerhet vara en del av verksamhetens riskhantering och kan beskrivas som förmågan att upprätthålla en definierad risknivå. Ämnesområden som ska inkluderas i säkerhetsarbetet är personsäkerhet, fysisk säkerhet, informationssäkerhet och krisberedskap/civilt försvar. Säkerhetsarbetet ska vara långsiktigt, kontinuerligt och omfatta alla delar av verksamheten. Arbetet ska bedrivas med utgångspunkt från kontinuerliga riskanalyser och med tyngdpunkt på förebyggande aktiviteter.

Hantering av säkerhetsrisker omfattar de samordnande aktiviteter som genomförs för identifiering, analys, utvärdering, behandling, övervakning och granskning av säkerhetsrisker. Hantering av säkerhetsrisker ska vara en del i beslutsfattandet vid prioritering och val av olika handlingsalternativ för att uppnå verksamhetens mål eller säkerställa verksamhetens förmåga att utföra sitt uppdrag.

Styrelsen är ytterst ansvariga för säkerheten inom verksamheten. Bolagsledningen ska genom tydlig inriktning och fördelning av ansvar engagera sig i verksamhetens säkerhetsarbete samt minst årligen följa upp att säkerhetsnivån är acceptabel med återrapportering till styrelse. Bolagschef ska utse en säkerhetschef med befogenhet att vara drivande och hålla ihop, initiera och genom stöd och uppföljning utveckla säkerhetsarbetet.

Alla medarbetare ska fortlöpande ges utbildning i förhållande till sitt ansvar och sina arbetsuppgifter för att förstå hur säkerhetsarbetet fungerar. Alla medarbetare ska aktivt arbeta för ökad säkerhet och ta ett ansvar för att säkerheten fungerar samt informera om upptäckta brister.

Målet med Bostadsbolagets säkerhetsarbete är att minska risken för att oönskade negativa händelser inträffar samt om så ändå sker minimera konsekvenserna för människor, egendom, bolag och miljö.

Denna säkerhetsrapport är en sammanställning av Bostadsbolagets säkerhetsarbete under 2023 och innehåller bedömningar avseende säkerhetsnivån inom de fyra olika delområdena personsäkerhet, fysisk säkerhet, informationssäkerhet och incidenthantering/krisberedskap/civilt försvar.

Personssäkerhet

Bakgrund – kravbild

I Göteborg stad finns riktlinjer för personssäkerhet och till dessa finns även råd. Riktlinjerna utgår från stadens säkerhetspolicy och konkretiserar personssäkerhetsområdet. De relevanta krav som finns i stadens styrande dokument och berör vår verksamhet har inarbetats i Framtiden koncernens styrdokument för personssäkerhet.

Inom Framtiden koncernen finns gemensamma anvisningar gällande personssäkerhet. Det primära syftet med dessa anvisningar är att skapa förutsättningar för en säker och trygg arbetsmiljö för koncernens alla medarbetare avseende potentiella hot- och våldssituationer. Dessa anvisningar tydliggör Framtidenkoncernens förhållningssätt avseende hot och våld och vidare beskrivs koncernens arbetsätt i en personssäkerhetsprocess och hur den avser att fungera före, under och efter potentiella eller inträffade hot- och våldssituationer.

Personssäkerhetsarbetet utgår från gemensamma och övergripande förhållningssätt som ska genomsyra alla delar i verksamheten:

- Nolltolerans: alla former av trakasserier, hot och våld och otillåten påverkan är helt oacceptabelt, ingen personal ska behöva utsättas för detta i sitt tjänsteutövande.
- Stöd: alla medarbetare ska erhålla det stöd som den enskilde är i behov av utifrån vad som inträffat.
- Rapportera: alla händelser/incidenter/tillbud ska rapporteras och lagöverträdelse ska polisanmälas.
- Rutiner: alla ska känna till och känna sig trygga med koncernens förhållningssätt, rutiner och arbetsätt avseende personssäkerhet. Alla rutiner har till syfte att minska risken för att händelser inträffar och i förekommande fall minimera konsekvenserna av inträffade händelser.
- Ekonomi: alla medarbetare ska hållas ekonomiskt skadeslösa för händelser kopplad till det egna tjänsteutövandet.

Utöver förhållningssätten består personssäkerhetsprocessen av fyra grundpelare: Kompetens/Utbildning, Riskanalyser, Åtgärdsprogram och Incidentssystem (IA).

Tyngdpunkten på arbetet med personssäkerhet ska ligga på att förebygga/ förhindra hot- och våldssituationer mot verksamhetens personal. En viktig faktor är att personalen har kompetens och utbildning för att kunna både motverka och hantera de hot- och våldssituationer som uppstår. Löpande ska s.k. situationsanpassade riskanalyser genomföras inför potentiella och/eller inträffade situationer i syfte att kunna vidta rätt skyddsåtgärder. Utöver detta ska det årligen göras riskanalys innefattande genomgång och analys av de senaste 12 månadernas händelser/incidenter kopplade till hot- och våldssituationer.

Alla händelser kopplade till hot och våld kommer tyvärr aldrig att kunna undvikas helt oavsett hur förebyggande verksamheten arbetar. I de händelser som hot och/eller våld inträffar mot verksamhetens personal gäller att dessa händelser hanteras på bästa sätt. När någon anställd drabbas av en hot- och/eller en våldssituation ska Framtidkoncernens åtgärdsprogram omgående aktiveras.

Alla hot och våldssituationer som inträffar ska rapporteras i koncernens gemensamma incidentrapporteringssystem – IA-systemet. Händelser i IA -systemet ska utredas, åtgärdas, följas upp och dras lärdom utav.

Lägesbild och status under året som gått

Under 2023 har utbildning och implementation i verksamheten fortsatt avseende koncernens anvisning i personsäkerhet. Bolaget har därför haft flertalet utbildningar för medarbetare och chefer i både IA-systemet och personsäkerhetsprocessen. Utbildning i hantering av svåra samtal har även genomförts under 2023 med medarbetare på enheterna Uthyrning, Kundcenter samt Debitering, vilket är en åtgärd som identifierades i den årliga riskanalysen för hot och våld 2022. En del i introduktionen som nyanställda medarbetare är att gå den koncernövergripande webbutbildningen inom hot och våld, *Säker och trygg*.

Under 2023 har också bolaget tagit fram en rutin som beskriver agerandet vid en hot- och våldssituation, med syfte att tydliggöra och sammanfatta koncernens anvisningar. Rutinen har informerats om i arbetsgrupperna genom APT-underlag och har även inkluderats i utbildningsmaterial.

Under 2023 genomfördes den *årliga riskanalysen inom hot och våld* i 25 personalgrupper. Analysen visar att 80% av personalen har god kännedom om personsäkerhetsprocessen och anser att den är fullt implementerad och att hela 96% har kännedom om det stöd som kan erhållas efter en händelse.

Verksamheten har under 2023 deltagit i den koncerngemensamma satsningen i kompetensplattformen "Allt vi kan" och genomfört modul 2 som haft ett stort fokus på personsäkerhetsprocessen och vikten av att anmäla inträffade händelser.

Säkerhetsenheten och HR arbetar tillsammans med personsäkerhet och arbetsmiljö för att förebygga olycksfall och omhänderta tillbud och riskobservationer. Det förebyggande arbetet omhändertas primärt i det systematiska arbetsmiljöarbetet, SAM, som HR under året har tagit fram en gemensam struktur och grund för med t ex årshjul, rutiner, samverkansforum samt central och lokal arbetsmiljökommitté. Tillbud och olycksfall finns även med som en del av APT-mallen för att få upp frågan högt på agendan i vardagen. Säkerhet och HR har även genomfört flertalet gemensamma utbildningar under året för att höja kunskapen hos chefer och medarbetare. Vi arbetar även gemensamt som stöd till chefen vid faktiska händelser.

Rapporterade händelser avseende personsäkerhet 2023

Under 2023 har 150 olycksfall, färdolycksfall, tillbud och riskobservationer rapporterats i IA, vilket kan jämföras med totalt 84 händelser 2022. Det är primärt tillbud som har ökat, de har fördubblats från tidigare år vilket är positivt då det tyder på en ökad rapporteringskultur som i sin tur ger oss möjligheter att hantera riskfyllda moment innan de får negativa konsekvenser. Även riskobservationer har ökat från 34 st 2022 till 65 st, vilket kan visa på att IA-systemet är mer känt av personalen.

- **Tillbud, 52 st.**
Exempel: Försök till otillåten påverkan, hotfulla samtal, hot, trakasserier, halkolyckor, tillbud med klippverktyg/häcksax, halktillbud
- **Olycksfall, 30 st.**
Exempel: fallskada, halkolycka, klämskada, getingstick, tandskada, skärskada från häcksax
- **Färdolycksfall, 3 st**
Exempel: cykelolycka, parkeringsskada

- **Riskobservation, 65 st.**

Exempel: felparkerade bilar, vassa föremål, tecken på narkotikaanvändning, obehöriga i trapphus, nedfallet träd, upphittad brandfarlig vara

- **Hot och våld, 2 polisanmälningar**

Två händelser som rör hot och våld har polisanmälts under 2023. Polisanmälningarna rör olaga hot mot fastighetsvärd tillika trakasserier på sociala medier samt hot och slag mot lokalvårdare. I det senare fallet kallades polis till plats direkt vid händelsen och polisanmäldes upprättades på platsen.

Förebyggande

Utöver inrapporterade händelser har det under året även funnits tillfällen där det genomförts riskbedömningar och vidtagits skyddsåtgärder avseende personalens säkerhet och trygghet innan någon faktisk händelse inträffat. Exempel på åtgärd som har vidtagits utifrån riskanalys är att säkerhetsplanering inför avhysning har genomförts samt att talregler till personalen för att kunna bemöta frågeställningar/situationer/samtal från personer som varit hotfulla.

Personlarm har även lånats ut under kortare perioder. Under året har också avhysningsprocessen setts över för att förebygga risk för hot- och våld i det säkerhetskritiska momentet. Säkerhetsenheten har hjälpt till i framtagandet med att ta fram en rutin för hur områdespersonal ska agera för att minska risk för hot och våld genom att inte vara med på plats vid avhysningen, utan finnas i det direkta närområdet.

Winningtemp

Varje år genomförs i Winningtemp en temperaturmätning avseende "Säker och Trygg" som all personal får besvara, vilket genomförs i september årligen. Resultatet på bolagsnivå visas nedan tillsammans med resultatet för 2022.

Generellt ligger värdena lite högre än tidigare år, vilket övergripande är ett mycket bra resultat. Kunskapen kring hur man rapporterar i IA har ökat från 7,9 till 8,5 (av 10), vilket är positivt även om målbilden självklart är att alla medarbetare ska känna sig trygga i rapportering i IA.

Winningtempfråga	Genomsnittligt värde 2022	Genomsnittligt värde 2023
Jag känner mig säker och trygg när jag utför mitt arbete och har ingen oro för att bli utsatt för hot, våld eller otillåten påverkan	(8,3)	8,4
Inga hot har riktats mot mig det senaste året	(8,6)	9,2
Inga våldshandlingar har riktats mot mig det senaste året.	(9,2)	9,4
Jag har varit fri från otillåten påverkan (ex. mutor, erbjudanden, utpressning) det senaste året.	(9,4)	9,3
Jag känner mig trygg med att mina kollegor ger mig stöd om jag bevittnar eller blir utsatt för hot, våld eller annan sorts otillåten påverkan. Om inte, varför?	(9,0)	9,1
I vår arbetsgrupp pratar vi om hur vi minskar risken för hot, våld och otillåten påverkan.	(7,6)	7,8

Jag har den kunskap och erfarenhet jag behöver för att känna mig säker och trygg i mitt arbete.	(8,5)	8,6
Jag vet hur jag rapporterar i incidentrapporteringsverktyget (IA).	(7,9)	8,5
Jag känner mig trygg med att berätta för min chef om förekomsten av hot, våld eller otillåten påverkan. Om inte, varför?	(8,8)	9,0

Behov och planer för 2024

Under 2024 kommer anvisning för personsäkerhet och tillhörande stöddokument att revideras. Bolaget kommer fortsätta att arbeta aktivt med personsäkerhet och incidentrapporteringsystemet IA, där arbetet med "modul 3" i kompetensplattformen *Allt vi kan* ytterligare kommer att förankra och förstärka personsäkerhetsarbetet. Som en del i det arbetet kommer utbildningar inom IA att erbjudas all personal och ett APT-material inom området kommer att tas fram. Ett fokusområde kommer att vara att ge chefer rätt förutsättningar för att kunna hantera hot- och våldshändelser, vilket kommer att genomföras genom utbildning med case.

Vidare kommer arbetet med att utveckla intranätsida med säkerhetsinformation fortsätta.

Bedömd risknivå för personsäkerhet

Sammantaget bedöms att personsäkerhetsområdet är ett prioriterat område för Bostadsbolaget samt att medarbetarna inom bolaget har en god riskmedvetenhet och är bra rustade för att kunna hantera de situationer som uppstår. Risken för hot och våld kan aldrig accepteras men bolagets bedömning är att, med det aktiva arbete som bedrivs löpande, säkerhetsnivån kan anses vara acceptabel inom personsäkerhetsområdet.

Fysisk säkerhet

Bakgrund - kravbild

I Göteborg stad finns inga övergripande riktlinjer för fysisk säkerhet som konkretiserar stadens säkerhetspolicy. Det som finns inom Göteborg Stad är riktlinjer samt ett metodstöd avseende systematiskt brandskydd. Utöver detta finns även stödjande dokument som beskriver rollen som säkerhetschef samt råd avseende "säkra möten och arrangemang".

Med fysisk säkerhet avses den samlade effekten av de skyddsåtgärder inom brand- och tillträdesskydd som förebygger, minskar eller eliminerar risken för skador eller förluster avseende verksamhetens lokaler, utrustning, tillgångar etc.

Stadens interna fysiska säkerhetsarbetet inkluderar flera olika åtgärdsområden såsom

1. att förhindra obehörigt fysiskt tillträde, skador och störningar i verksamhetslokaler
2. att förhindra förlust, skada, stöld eller skadlig påverkan på tillgångar och avbrott i vår verksamhet
3. att skapa skydd mot naturolyckor (brand, översvämning, oväder etc.) och olyckor som orsakas av fel i tekniska system eller av mänskliga misstag

Göteborg Stad har ett eget försäkringsbolag, Försäkrings AB Göta Lejon, bolaget försäkrar stadens tillgångar och verksamheter och har ansvaret för skadehantering inom Göteborg Stad. Utöver detta så arbetar Göta Lejon även skadeförebyggande. Genom försäkringsvillkoren ställs ett antal olika krav på de försäkrade verksamheterna. Göta Lejon utför årligen ett antal riskbesiktningar på Framtiden koncernens fastighetsbestånd som en del i återförsäkringsprocessen.

Nedan presenteras lägesbild och identifierade behov inom fysisk säkerhet utifrån indelningen:

- SBA - Systematiskt brandskyddsarbete
- Kamerabevakning (CCTV)
- Skalskydd och tillträdesbegränsningar
- Bevakning

SBA-Systematiskt brandskyddsarbete

Göteborgs Stads *Riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete* – SBA konkretiserar åtgärdsområdet fysisk säkerhet i säkerhetspolicyen ur ett brandskyddsperspektiv. Ägare och nyttjare av fastigheter ska bedriva ett systematiskt brandskyddsarbete som lägst motsvarar de krav som lagstiftaren ställer. Syftet är att förhindra att människor skadas, egendom förstörs eller att miljön tar skada. Riktlinjen ska ge förutsättning för stadens förvaltningar och bolag att systematiskt arbeta med brandskyddet enligt likformiga principer samt säkerställa uppföljning och kontroll.

För ytterligare hjälp i det praktiska arbetet har Göteborgs Stad tagit fram Handbok för systematiskt brandskyddsarbete som beskriver SBA enligt en 7-stegsmodell och belyser ansvaret ur två perspektiv, som verksamhetsutövare och som fastighetsägare.

Inom Framtidenkoncernen implementeras ovan nämnda styr- och stöddokument genom koncerngemensamma anvisningar. De följer samma struktur som Göteborgs Stads 7-stegs

modell, men är mer anpassade efter de specifika behoven som finns i koncernens bolag, snarare än Stadens förvaltningar i stort.

Det primära syftet med anvisningarna är att skapa förutsättningar för ett SBA som minskar risken för att människor skadas och/eller egendom förstörs av brand genom att minska sannolikheten för brands uppkomst samt minska konsekvensen av eventuella bränder. De skapar också förutsättningar för bolagen att efterleva legala krav samt efterlevnad avseende Göteborg Stads policy och riktlinjer.

Lägesbild och status under året som gått

Bostadsbolaget har under 2023 lagt stor vikt vid att utveckla bolagets brandskyddsarbete med fokus på systematik och långsiktighet. Som en del i det arbetet har bolaget under 2023:

- Fortsatt arbetet med att ta fram koncerngemensamma mallar och checklistor som nu till stor del har slutförts.
- Fastställt en central utrymningsrutin för samtliga kontor.
- I samarbete med Svenska Ledargruppen hållit utbildning i SBA för fastighetsvärdar, förvaltare, tekniska förvaltare och distriktschefer. Utbildningen har tydliggjort ansvar och roller, lagstiftning inom området samt 7-stegsmodellen.
- Utbildat medarbetare på nya kontoret på Engelbrektsgatan gällande brand, utrymning och säkerhet i våra nya lokaler.
- Tagit fram ett serviceavtal med NOHA gällande service av brandskyddsutrustning.

Inom koncernen har en arbetsgrupp under säkerhetsrådet under året arbetat med att ta fram en kravspecifikation inför upphandling av ett nytt systemstöd för SBA. Kravspecifikationen färdigställdes under Q4 och överlämnades till säkerhetsrådet. Säkerhetsrådet tog beslut om att inte upphandla ett specifikt systemstöd för SBA, istället ska möjligheten för ett systemstöd för hela fastighetsägaransvaret ses över för att hålla nere koncernens systemflotta.

Årets egenkontroller och certifierade kontroller av det tekniska brandskyddet har genomförts enligt plan, bortsett från några avvikelser som har berott på personalomsättning och nyanställningar.

Bostadsbolaget har inte haft några brandrelaterade incidenter i egna verksamhetslokaler under 2023.

Under hösten 2023 gjorde bolaget en punktinsats mot två adresser i Biskopsgården där det uppmärksammats ovanligt många köksbränder. Säkerhetsenheten anordnade tillsammans med områdets utvecklingsledare, förvaltare samt räddningstjänsten därför en utbildningsinsats för hyresgäster på utsatta adresser. Utbildningen syftade till att utbilda berörda hyresgäster i hur bränder uppstår, hur bränder förebyggs och hur man släcker en brand - med fokus på köksbränder. Deltagande hyresgäster fick även prova på att släcka en brand med hjälp av brandfilt. De hyresgäster som medverkat på utbildningen fick sedan en brandfilt som bostadsbolaget installerade i deras lägenhet. Att dra slutsatser om vilken effekt som utbildningen gav kan vara svårt att göra redan nu, men det kan konstateras att det efter utbildningsinsatsen inte inkommit några inrapporterade bränder kopplat till dessa adresser, vilket ändå kan indikera på att insatsen gav viss effekt.

Via Göta Lejon (Stadens försäkringsbolag) finns möjlighet att ansöka om skadeförebyggande bidrag. Bostadsbolaget ansökte om bidrag för inköp av 60 st brandfilter som delats ut till

hyresgäster i samband med tidigare nämnda utbildningsinsats, samt 300st "testhorn" vilket är ett hjälpmedel för test av brandvarnare. Båda inköpen beviljades av Göta Lejon som stod för halva kostnaden av inköpen.

Under 2023 genomförde Göta Lejon en riskbesiktning av Bostadsbolagets fastigheter i Landala. Besiktningen gav ett riskvärde på 53% vilket i relativa termer är Medel. Möjligheter att reducera risken identifierades, exempelvis genom installation av brandlarm på vindar och i garage samt ytterligare initiativ för att påverka hyresgästernas beteende avseende brandrisker. Bostadsbolaget arbetar kontinuerligt med information till hyresgäster gällande brandrisker. Detta genom exempelvis brandskyddregler på hemsidan, riktad information kring jul och nyår samt information och påminnelse gällande test av brandvarnare, samt riktade insatser vid behov. Övriga riskreducerande åtgärder som föreslogs i riskrapporten såsom brandlarm har ännu ej omhändertagits.

Under hösten 2023 fastställdes även en checklista vid händelse av brand i bostadsbolagets fastigheter. Checklistan riktas främst till beredskapsledare (förvaltare i beredskap efter kontorstid), vilka oftast är de som är först på plats vid en händelse. Checklistan togs fram i samarbete med Göta Lejon, skadereglerare Sedgwick, Bostadsbolagets ekonomiavdelning samt säkerhetsenhet. Detta för att ge en tydligare bild över hela processen - från upptäckt brand till hantering av skadeärendet. I samband med implementeringen av checklistan anordnades en utbildningsdag där samtliga parter närvarade.

Behov och planer för 2024

Bostadsbolaget kommer under 2024 att fortsätta bygga upp och tydliggöra processer, ansvar och roller inom SBA. Som en del i det arbetet kommer brandskyddsorganisationen revideras utifrån Bostadsbolagets nya organisation. Brandskyddsorganisationen är sedan tidigare kommunicerad till verksamheten genom utbildningar som genomfördes under 2023 men kommer under 2024 tydliggöras än mer och fokus kommer ligga på ansvar och roller kopplat till dokumentation och uppföljning där vi ser ett utvecklingsbehov.

För att höja kvalitén på våra egenkontroller kommer bolaget genomföra en utbildningsinsats för samtliga fastighetsvärdar och tekniska förvaltare i systematiskt brandskyddsarbete. Utbildningen syftar till att höja kunskapsnivån inom SBA och framför allt gällande egenkontroller. Utbildningsinsatsen beräknas vara färdig i juni månad 2024. I samband med detta kommer även besiktningens verktyget i Fast2 revideras. Det kommer kompletteras med fler enheter/komponenter samt s.k. "fraser" (kontrollpunkter) vilket kommer underlätta för fastighetsvärdar att utföra kontroller på rätt sätt. Utöver detta kommer checklistor och lathundar tas fram som ett stöd vid utförandet av egenkontroller.

Utöver detta finns behov av att utveckla arbetet med egenkontroller i egna verksamhetslokaler som en del i både verksamhetsansvaret och arbetsmiljöarbetet. Det finns även ett behov av att tydliggöra processen vid riskbesiktningar, främst vad gäller uppföljning och ansvar av rekommenderade åtgärder.

En utrymningsövning kommer att genomföras under 2024 i våra nya lokaler på Engelbrektsgatan.

Under 2023 var Bostadsbolaget en del av det koncerngemensamma arbetet med en interaktiv utbildning för samtlig personal avseende grundläggande brandskyddsfrågor.

Arbetet tog längre tid än planerat men planen är att samtlig personal kommer att kunna genomföra denna under Q1-Q2 2024.

För systematik och tydlighet kopplat till utbildningskrav för brandskyddsarbetet kommer en utbildningsplan upprättas under 2024.

Kamerabevakning (CCTV)

Tidigare fanns viss styrning från Göteborg Stad avseende kamerabevakning (CCTV) men i samband med att Dataskyddsförordningen (GDPR) trädde i kraft togs dessa bort.

Bostadsbolagets kamerabevakning beslutas om och hanteras med hänvisning till de legala och vägledande ramar för kamerabevakningen som finns i:

- Kamerabevakningslagen
- Dataskyddsförordningen – GDPR
- Säkerhetspolicyn för Göteborgs Stad med riktlinje Informationssäkerhet
- Framtidenkoncernens anvisning för kamerabevakning
- Vägledning för behandling av personuppgifter vid kamerabevakning, framtagen av Sveriges Allmännyttan och Fastighetsägarna
- Vägledning för kamerabevakning - IMY

Regelverken gäller i tillämpliga delar oavsett om anläggningen kräver tillstånd, anmälan eller inte.

Kamerabevakningslagens syfte är att tillgodose behovet av kamerabevakning för berättigade ändamål och att skydda personer mot otillbörligt intrång i den personliga integriteten. Ett av dataskyddsförordningens (GDPR) syften är att skydda enskildas grundläggande rättigheter och friheter, särskilt deras rätt till skydd av personuppgifter. De legala kraven ska säkerställa att kamerabevakning bara används när övervakningsintresset väger tyngre än integritetsintresset. För att få bedriva kamerabevakning måste det finnas ett berättigat syfte. Innan kamerabevakning kan påbörjas måste alla andra möjligheter till åtgärder utredas och bedömas. Kamerabevakning ska följas upp avseende effekten av övervakningen och graden av intrång i den personliga integriteten. Kamerabevakning ska avslutas så snart den inte längre är nödvändig för det uppställda syftet. De legala kraven är omfattande gällande kamerabevakning och det är stora vitesbelopp som kan utdömas ifall verksamheten inte följer kraven.

Kamerabevakningen har till syfte att:

- Verka brottsförebyggande, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet och utreda eller lagföra brott.
- Upprätthålla allmän ordning i fastigheter och att hyresgäster skall känna sig trygga.

På de platser där kamerabevakning finns i dagsläget har verksamheten tidigare haft problem med exempelvis skadegörelse eller andra typer av brott eller misskötsamhet. Verksamheten har därför på vissa specifika platser, där mindre integritetskränkande åtgärder inte haft önskad effekt, sett kamerabevakningen som en förutsättning för att upprätthålla säkerhet, trygghet och ordning i och omkring våra fastigheter.

Omprövning av behovet av kamerabevakning skall göras var 6:e månad. Då ska det omprövas om behovet kvarstår, dvs om problematik med exempelvis skadegörelse eller

andra typer av brott fortfarande finns. Omprövning skall dokumenteras och den fortsatta kamerabevakningen skall godkännas av bolagets VD. I utrymmen som kan anses särskilt integritetskänsliga ska alltid en konsekvensbedömning göras innan bevakningen påbörjas.

Sammanhållande i frågor rörande kamerabevakning samt ansvarig för rapportering till styrelse och företagsledning är bolagets säkerhetschef. Systemägare för anläggningarna är respektive distriktschef.

Lägesbild och status under året som gått

Under 2022 genomförde Dataskyddsenheten på Intraservice en fördjupad kontroll avseende bolagets följsamhet till lagstiftning gällande kamerabevakning, vilket föranledde tre rekommendationer till Bostadsbolaget. Kontrollen följdes upp under 2023 och då konstaterade Dataskyddsenheten uppföljningen visade att bolaget har vidtagit åtgärder i enlighet med rekommendationerna.

Under 2023 har uppföljning avseende anläggningarna genomförts av bolagets förvaltare. Fortsatt finns det anläggningar inom förvaltningen som ej är aktiverade pga att dokumenterad problembild som berättigar personuppgiftsbehandlingen ej har kunnat påvisas.

Aktiva kameraanläggningar inom Bostadsbolaget

Adress	Distrikt	Vad	Allmänhet	Tillståndsplikt	Antal	I drift
Rundbäcksgatan 15	Hisingen	Garage	nej	nej	4	ja
Gamla Tuvevägen 11	Hisingen	Garage + cykelförråd	nej	nej	5 + 1	ja
Landala	Centrum	Garage	ja	nej	49	ja

Ej aktiva kameraanläggningar inom Bostadsbolaget:

Adress	Distrikt	Vad	Allmänhet	Tillståndsplikt	Antal	I drift
Maj på Malös gata	Hisingen	Garage	nej	nej	6	nej
Styrfarten 1	Hisingen	Garage	nej	nej	3	nej
Styrfarten 10 - 14	Hisingen	Garage	nej	nej	4	nej
Pilgatan 22	Centrum	Garage	ja	nej	16	nej
Karl Johansgatan 47 - 49	Centrum	Gym, mm	nej	nej	12	nej

Behov och planer för 2024

Under 2024 kommer bolaget fortsätta de löpande uppföljningarna – för både aktiva och ej aktiva kameraanläggningar - för att säkerställa att lagstiftningen efterlevs och att anläggningarna är i drift när det finns en problembild.

Skalskydd och tillträdesbegränsningar

Skalskydd delas upp i inre och yttre skalskydd. Det yttre skalskyddet skyddar lokaler, det vill säga entréer, ytterdörrar och fönster, från obehörigas tillträde utifrån. Det inre skalskyddet är i stora drag att ytterligare skydda åtkomst till skyddsvärda utrymmen inifrån.

Tillträdesbegränsningar innebär styrning av behörigheter till skalskyddet, t ex var medarbetares passerkort (id-kort) ger tillträde och under vilka tider.

Lägesbild och status under året som gått

Under året har arbetet med att ta fram en rutinbeskrivning för hantering av entreprenörstaggat påbörjats. Detta arbete kommer att fortsätta även under 2024.

Under 2023 har arbetet med att tilldela företagslegitimation till samtlig personal på Bostadsbolaget slutförts och det finns nu ett inarbetat arbetssätt som är framtaget för nyanställningar.

Under 2023 har projekt Boservice fortsatt. Projektet är i sin slutfas, endast boservice i Tuve kvarstår, och kommer att slutföras 2024. Projekt Boservice är en säkerhetsförbättring på våra boservicekontor där man integrerar passersystem med larmanläggning. Det är både en ökning av den fysiska säkerheten på kontoret, men underlättar även för personalen, eftersom det innebär att man kan larma av direkt vid inpassage förutsatt att man har tilldelats behörigheten att larma av och på sin företagslegitimation.

Säkerhetsenheten har under 2023 varit delaktiga och stöttat arbetet i projektet *Trygghetsssäkrad fastighet*. Trygghetsssäkrad fastighet är ett projekt som leds av avdelningen Fastighetsutveckling och innebär att vi har inventerat våra fastigheter utifrån trygghetsperspektiv och vidtagit åtgärder för att uppnå trygghetsssäkrade fastigheter. Åtgärder kan innefatta belysning, lås, utformning av källarutrymmen med mera. Säkerhetsenheten ingår i projektet och har deltagit genom bl a kravställning gällande APTUS samt varit behjälpliga med programmering av nya system och kortläsare i de fastigheter som ingår i projektet.

Under Q4 2023 flyttade bolagets centrala huvudkontor till nyrenoverade lokaler på Engelbrektsgatan 69–70. Säkerhetsenheten var med i projektet för flytten och fick ansvar över det säkerhetstekniska arbetet i lokalerna gällande lås, larm och passersystem. Säkerhetsenheten har även tagit fram nya besöksrutiner och säkrat upp den nya receptionen med överfallslarm. Säkerhetsenheten har även höjt säkerheten gällande nyckelförvaring av huvudnycklar genom att skaffa ett nyckelskåp dit bara ett fåtal personer har tillgång till.

Behov och planer för 2024

Projekt Boservice beräknas vara helt klart Q1 2024 och då är samtliga kontor uppgraderade med integrering av inbrottslarm och passersystem.

Under 2024 så finns det ett behov att ta fram en övergripande rutin gällande nyckelhantering och förvaring av lånenycklar och huvudnycklar. Planen är att under Q2 2024 färdigställa det påbörjade arbetet med att ta fram dessa rutiner.

Det finns ett behov av att ta fram rutiner gällande behörighetstilldelning så samtliga områden tilldelar behörigheter likvärdigt. Det finns också ett behov av att utöka vår service och tillgänglighet för behörighetstilldelning på distriktsnivå. En rutin runt det nya arbetssättet är under framtagande och beräknas vara klart under år 2024.

Bevakning

Lägesbild och status under året som gått

Avarn fick nytt förtroende av Bostadsbolaget och kommer därmed fortsättningsvis att leverera larmmottagning, larmutryckning och rondering av bolagets lokaler samt extra bevakning i våra områden vid behov. Avtalet gäller fram till 2028-01-31.

Under året har larminstruktioner och rutiner setts över och harmoniserats över alla verksamhetslokaler inom bolaget.

Behov och planer för 2024

Det nya avtalet med Avarn är skrivet på i fyra år enligt ramavtalet och en ny konkurrensutsättning kommer att ske 2028. Bolaget har identifierat ett behov av att utveckla samarbetet med Avarn för att kunna stämma av och följa upp larmutryckningar, för att utveckla leveransen av larm och bevakningstjänster och på så sätt hålla en hög säkerhetsstandard på bolaget.

Bedömd risknivå för fysisk säkerhet

Sammantaget kan konstateras att medarbetarna inom Bostadsbolaget har en relativt god riskmedvetenhet och är relativt bra rustade för att kunna hantera de situationer som uppstår inom området fysisk säkerhet. Bolagets bedömning är att säkerhetsnivån är acceptabel, men vi ser att det finns utvecklingsmöjligheter inom området fysisk säkerhet.

Informationssäkerhet

Bakgrund - kravbild

Göteborgs Stads riktlinje för informationssäkerhet syftar till att konkretisera säkerhetspolicyn avseende informationssäkerhetsområdet. Med informationssäkerhet avses att upprätthålla:

- Konfidentialitet - att informationen endast är tillgänglig för behöriga
- Riktighet - att informationen är korrekt utan att vara förstörd eller manipulerad
- Tillgänglighet - att informationen är tillgänglig när vi behöver den

Med informationstillgångar avses all information och informationshanterande resurser oavsett om de är analoga eller digitala. Informationstillgångarna måste skyddas avseende konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet.

Göteborgs Stad antog under maj månad år 2023 en helt ny riktlinje för informationssäkerhet som gäller för samtliga verksamheter inom staden. Den nya riktlinjen innehåller ett stort antal krav och säkerhetsåtgärder som styrelser och nämnder är yttersta ansvariga för.

Generella krav

- Inom Göteborg Stad ska ett systematiskt och långsiktigt informationssäkerhetsarbete bedrivas.
- Informationens klassificering och de krav som det medför ska efterlevas under hela informationens livscykel inklusive avveckling.
- Ett riskbaserat förhållningssätt i informationssäkerhetsarbetet innebär att varje verksamhet ska identifiera, bedöma och följa upp informationssäkerhetsrisker och utifrån detta vidta lämpliga säkerhetsåtgärder
- Nämnd/styrelse för berörd verksamhet är ansvarig för att informationssäkerheten upprätthålls och efterföljs

Organisatoriska krav och säkerhetsåtgärder

- Klassificering av information (datamängder)
- Hantering av informationstillgångar (system m.m.)
- Åtkomst till information (behörighetsstyrning)
- Integritet och skydd av personuppgifter (dataskydd)
- Informationssäkerhet vid införande av nya system (risk och krav)
- Leverantörsrelationer (sekretessavtal)
- Hantering av incidenter (incidenthantering)
- Informationssäkerhet vid störning (kontinuitetshantering)
- Uppföljning av informationssäkerhet (ledningens genomgång)

Personrelaterade krav och säkerhetsåtgärder

- Före anställning (kontrollera personal utifrån säkerhetskrav)
- Under anställning (kunskap om informationssäkerhetsansvaret)
- Utbildning (erhålla utbildning i informationssäkerhet)
- Avslut eller ändring av anställning (rutiner för avslut)

Fysiska krav och säkerhetsåtgärder

- Säkerställa att informationsklassning, riskbedömning och informationens skyddsvärde ligger till grund för det fysiska skydd som ska finnas för att skydda informationstillgångar och IT-utrymmen (datahallar, kontor, kommunikationspunkter samt i fastigheter)
- Säkerställa att säkerhetsåtgärder testas regelbundet

Tekniska krav och säkerhetsåtgärder

- Driftsäkerhet (tekniska system)
- Systemdokumentation (samtliga system)
- Nätverkssäkerhet och säkerhet i nätverkstjänster
- Anskaffning, utveckling, underhåll och avveckling av IT-system

Under år 2023 har koncernens Säkerhetsråd analyserat kravbilden i riktlinjen och med detta som utgångspunkt arbetat fram ett beslutsunderlag i form av en koncerngemensam anvisning för informationssäkerhet. Till anvisningen finns även vägledning för implementeringen av säkerhetsåtgärderna i bolagen under en femårsperiod. Nämnade styrdokument har beslutats av koncernledningen i början av 2024.

Göteborgs Stad har även ett par styrande regler för informationssäkerhet:

- Regler för IT-användare
- Regler för e-post

Dessa regler är föremål för en revidering och beräknas finnas i ny form i början av år 2024. När de uppdaterade reglerna är beslutade kommer dessa att hanteras tillsammans med de krav och säkerhetsåtgärder som finns hanterade i anvisningen för informationssäkerhet.

Med hjälp av ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete kan bolaget säkerställa att information som hanteras är tillgänglig för de som ska ta del av den samtidigt som den är skyddad från obehörig åtkomst och påverkan.

Lägesbild och status under året som gått

Bostadsbolagets arbete

Stadens informationssäkerhetschef (CISO) Linda Larsson har besökt ledningsgrupp och informerat om den nya riktlinjen inom informationssäkerhet, vilket har följts upp med besök av säkerhetschef och informationssäkerhetssamordnare som beskrivit Bostadsbolagets arbete för att uppfylla kraven i riktlinjen. Som en del av det arbetet har ett årshjul för dataskydd och informationssäkerhet tagits fram, som tydliggör vilka aktiviteter som löpande ska genomföras och av vem. Vidare har arbetet med informationsombud fortsatt under året. Tillsammans med Bostadsbolagets registrator har två ombudsträffar genomförts, varav en tillsammans med dataskyddsombudet på Dataskyddsenheten på Intraservice.

Arbetet med att omhänderta de förbättringsmöjligheter som identifierats i Dataskyddsenhetens årsrapport för 2022 samt fördjupad kontroll avseende kamerabevakning (CCTV) har pågått under året. Under oktober skickades uppföljningen på den fördjupande kontrollen in och resultatet presenterades tillsammans med uppföljningen av

de fasta kontrollpunkterna för dataskydd i Dataskyddsenhetens årsrapport för 2023. Uppföljningen avseende bolagets kamerabevakning visar att Bostadsbolaget har vidtagit åtgärder i enlighet med lämnade rekommendationer. Dataskyddsenheten är därmed nöjd med besvarandet och att ingen ytterligare uppföljning kommer att ske utifrån den fördjupade kontrollen. Bostadsbolaget har även förtydligat och kompletterat rutiner och tagit fram mallar som ligger som stöd i det systematiska dataskyddsarbetet utifrån bolagets egen självskattning.

Dataskyddsenhetens årsrapport för 2023 visar att Bostadsbolaget har risker som behöver åtgärdas, men att ingen av dessa är brådskande, omfattande eller allvariga. Utifrån iakttagelser under året är dataskyddsombudets bedömning att bolaget har en god struktur för den interna dataskyddsorganisationen och att det finns rutiner och struktur för stor del av dataskyddsarbetet.

Utifrån identifierade risker är dataskyddsombudets sammanfattande rekommendationer på rubriksnivå till bolaget att under 2024 prioritera följande delar av dataskyddsarbetet. Under respektive rubrik nedan beskriver bolaget arbetet för att omhänderta rekommendationerna:

- **Kontrollpunkt 4: Register över personuppgiftsbehandlingar**
Bostadsbolaget arbetar ständigt för att uppdatera behandlingsregistret och genomför årliga uppföljningar av behandlingsregistret där man lägger till nya behandlingar eller inaktiverar behandlingar som har upphört tillsammans med ansvariga i verksamheten.
- **Kontrollpunkt 9: Konsekvensbedömningar**
Bostadsbolaget använder Draftit för att göra en första bedömning kring risken med varje personuppgiftsbehandling som förs in i Draftit. Där anges en riskbedömning från låg risk, medelhög eller hög risk. Om en behandling bedöms som hög risk tittar man vidare på att genomföra en tröskelanalys. Konsekvensbedömningar görs endast i de fall där man bedömer att det är sannolikt att det föreligger en hög risk för den registrerades fri och rättigheter.
- **Kontrollpunkt 11: IT-system och digitala verktyg**
En översyn av hanteringen av cookies på hemsidan påbörjades redan 2023 som kommer att åtgärdas under Q2 2024.

Personuppgiftsincidenter/incidenter

I april drabbades upptäcktes en cyberattack mot underleverantör till Visma Recruit som drabbade hela Göteborgs stad, men även många andra verksamheter runt om i Sverige. Bostadsbolaget följde utvecklingen och valde att anmäla incidenten till Integritetsskyddsmyndigheten då det var möjligt att personuppgifter på arbetssökande hos Bostadsbolaget hade läckt ut. Det visade sig efter månader av utredning att inga personuppgifter från Bostadsbolaget hade läckt ut och Integritetsskyddsmyndigheten avslutade incidentutredningen utan åtgärd.

Förutom vismaincidenten så har 4 stycken personuppgiftsincidenter inträffat på Bostadsbolaget under 2023. Inga av dem bedömdes så allvariga att de behövde anmälas till Integritetsskyddsmyndigheten. Incidenter som inträffat har rört sig om felskickade epostmeddelanden och systemfel.

Under året har bolaget tydliggjort och kommunicerat rutinen för kryptering med en instruktion på intranätet där det förtydligas när och vilka personuppgifter behöver extra skydd samt vilka olika alternativ för enkel kryptering det finns.

Behov och planer för 2024

Det pågår ett arbete inom Framtidenkoncernen i Säkerhetsrådets regi att utveckla det systematiska och riskbaserade informationssäkerhetsarbetet för samtliga bolag utifrån den nya anvisningen för informationssäkerhet. Koncerngemensamma metoder och arbetssätt kan påverka insatserna för informationssäkerheten framöver.

Under 2024 kommer så kallade microutbildningar inom informationssäkerhet att skickas ut till alla anställda på alla Göteborgs Stads förvaltningar och bolag, inklusive Bostadsbolaget. Utbildningen är i 14 delar och syftar till att öka medvetenheten och kunskapsnivån hos alla medarbetare inom området.

Arbetet kring informationssäkerhet behöver fortsatt utvecklas och stärkas. För att Bostadsbolaget ska kunna arbeta förbyggande behöver en systematik byggas upp för att uppnå en ständig förbättring och säkerställa att utvecklingen sker i rätt riktning.

Under 2024 kommer arbetet med att omhänderta Dataskyddsenhetens rekommendationer fortsätta. Bolaget kommer att genomföra leverantörsuppföljning gällande krav inom dataskydd, för att säkerställa att leverantörer lever upp till de krav som ställts vid upphandling.

Bedömd risknivå för Informationssäkerhet

Sammantaget kan konstateras att det bedrivs ett aktivt informationssäkerhetsarbete på Bostadsbolaget. Dock ser vi att arbetet inom informationssäkerhet på Bostadsbolaget kan utvecklas, utifrån rådande säkerhetsläge och riskbild. Det finns viss riskmedvetenhet hos medarbetarna men det behövs ytterligare utbildning för att alla ska känna sig trygga och känna att de har de verktyg som krävs för att hantera bolagets information på ett bra sätt. Bolagets bedömning är att säkerhetsnivån kan anses vara acceptabel, men vi ser att det finns utvecklingspotential.

Incident och krisberedskap, civilt försvar

Bakgrund - kravbild

Krisberedskap handlar om att minska sårbarheten i stadens verksamheter och öka förmågan att hantera samhällsstörningar. Staden ska ha förmåga att hantera olika typer av samhällsstörningar till exempel extremväder, olyckor med farliga ämnen eller störningar i samhällsviktig verksamhet.

Göteborgs stads plan för arbetet med krisberedskap och civilt försvar styr det förebyggande och förberedande arbetet. Planen fastställer den övergripande styrningen av arbetet samt inriktning och åtgärder för att utveckla krisberedskapen under mandatperioden.

Inriktningen för perioden 2021–2023 utgår från de övergripande målen för samhällets krisberedskap och nuläget i stadens arbete. För arbetet gäller att:

- Utveckla stadens krisberedskap baserat på erfarenheterna från coronapandemin.
- Fokusera på den nya nämndsorganisationen som gäller från och med 2021 vid planering och genomförande av åtgärder.
- Väga in risken för eskalerande gråzonsproblematik samt krigsfara och krig i det fortsatta arbetet

Det förebyggande arbetet behöver kompletteras med ett snabbt och samordnat agerande när något inträffar. Planen kompletteras därför med en riktlinje för krishantering som beskriver vilka funktioner och vilken förmåga som förvaltningar och bolag ska ha för att kunna hantera samhällsstörningar. Syftet med Göteborgs Stads riktlinje för krishantering är att nämnder och bolagsstyrelser ska ha en god förmåga att hantera krissituationer.

Göteborgs Stads riktlinjen för krisberedskap och krishantering syftar till att konkretisera säkerhetspolicyn avseende hantering av kriser inklusive extraordinära händelser. Riktlinjen redogör för hur Göteborgs Stad organiserar sin ledning och samordning vid kris eller hot om kris såväl centralt som förvaltnings- och bolagsspecifikt. Riktlinjen tydliggör även ansvarsförhållanden som råder vid krishantering.

Med kris avses i riktlinjen ett tillstånd där en eller flera verksamheter i staden är utsatta för sådana påfrestningar att dessa inte kan bedrivas med normala resurser och organisation. Med extraordinär händelse avses en sådan händelse som avviker från det normala och innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser.

Målet med svensk krisberedskap är att skydda människors liv och hälsa, värna samhällets funktionalitet och att upprätthålla våra grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter.

De tre grundprinciperna för samhällets krisberedskap är:

- Ansvarsprincipen

Innebär att den som har ansvaret för en verksamhet under normala förhållanden även har det vid en krissituation. Ansvarsprincipen innebär även att man har ett ansvar för samverkan med andra aktörer. Den utökade ansvarsprincipen innebär att aktörer ska stödja och samverka med varandra.

- Närhetsprincipen

Innebär att en kris, ska så långt det är möjligt, hanteras där den inträffat och av dem som är närmast berörda och ansvariga.

- Likhetsprincipen

Innebär att organisation som hanterar händelsen ska, så långt det är möjligt, efterlikna ordinarie organisation.

Staden utgår från ansvars-, närhets- och likhetsprincipen i hela sitt krisberedskapsarbete, såväl i planerings- och förberedelsearbetet, som i hanteringen av en händelse. Detta innebär att ansvaret inte förflyttas vid en kris utan respektive förvaltning eller bolag ansvarar för hanteringen, så långt det är möjligt. Förvaltningar och bolag ska således ha en krisledningsplan med utgångspunkt i sin lokala risk- och sårbarhetsanalys som beskriver hanteringen av kriser inklusive extraordinära händelser. Planerna ska vara verksamhetsanpassad.

Samtliga statliga myndigheter, kommuner och regioner ska enligt samhällets regelverk göra en risk- och sårbarhetsanalys (RSA). En risk- och sårbarhetsanalys är ett första steg i en kedja för att reducera risker, minska sårbarheter och förbättra vår förmåga att förebygga, motstå och hantera kriser, extraordinära händelser och höjd beredskap. Arbetet skall leda fram till en ökad krisberedskap mot alla former av oönskade händelser.

Nämnder och bolagsstyrelser ska enligt Göteborgs stads riktlinje för krishantering ha en kontaktpunkt motsvarande en inriktnings- och samordningskontakt (ISK), som är den primära kontaktvägen vid samhällsstörningar.

Kontaktpunkten ska:

- ha hög tillgänglighet och kunna nås dygnet runt, året runt
- ta emot larm eller annan information och se till att rätt mottagare nås
- kunna göra en första bedömning av den uppkomna situationen
- kunna vidta åtgärder och koordinera det inledande arbetet
- säkerställa att stadsledningskontorets tjänsteperson i beredskap får information om händelser.

Inom Förvaltnings AB Framtiden finns en koncerngemensam funktion för TiB (Tjänsteperson i Beredskap), och uppnår därmed Stadens krav gällande ISK. Samtliga bolag ska vara nåbara 24/7/365.

Från Göteborg Stad har det kommunicerats krav utöver riktlinjen att alla verksamheter ska ha tillgång till Rakel och WIS som verktyg i krishanteringen. Inom Bostadsbolaget finns 4 rakelenheter, en i varje distrikt samt en för krisledning som finns på huvudkontoret.

Rakel är en förkortning av "Radiokommunikation för Effektiv Ledning" och är ett nationellt säkerhetsradionät. WIS är en portal för Sveriges krisberedskap som underlättar för aktörer att dela information före, under och efter samhällsstörningar.

Under 2022 tog koncernens säkerhetsråd fram en koncerngemensam anvisning för krisberedskap vilken koncernledningen beslutade om i slutet av 2022. Anvisningen utformades utifrån de krav som fanns i Stadens riktlinjer och också utifrån de lärdomar och erfarenheter som gjordes i verksamheten utifrån de senaste årens inträffade störningar och kriser.

Framtidenkoncernens anvisning för krisledning beskriver hur koncernen organiserar sig och hanterar störningar/kriser som kan komma att påverka verksamheten. Anvisningen innehåller två huvuddelar;

- Del A "Krisberedskap" är en mer generell del som beskriver krisberedskapsområdet i stort.
- Del B "Krisledningsplan" med tillhörande bilagor och stödjande dokument är mer konkret och innehåller koncernens plan för hantering av störningar/kriser.

Lägesbild och status under året som gått

Övergripande

Under 2022 genomfördes ett stort antal åtgärder i syfte att stärka koncernens förmåga i händelse av kris och samhällsstörning. Detta arbete har fortsatt under 2023; dels har koncernen deltagit vid de staden gemensamma tekniktester som genomförts avseende Rakel och av funktionen "SOS-inkallning", dels har en ny funktion driftsatts inom Framtidenkoncernen avseende att snabbt kunna skicka "sms via mail" vid krishändelser. Bostadsbolaget har även haft bolagsspecifika övningar och utbildningstillfällen i Rakel.

Inför Göteborgs stads arbete med Risk- och sårbarhetsanalys 2023, gjordes bedömningen att Framtiden koncernen inte bedriver samhällsviktig verksamhet (enl. MSB:s definition). Därmed omfattades verksamheten inte av de krav som finns på samhällsviktig verksamhet så som exempelvis risk- och sårbarhetsanalys varpå Framtidenkoncernen ej deltagit i detta arbete under 2023.

Krisberedskap

Säkerhetsrådet fick i slutet av 2022 i uppdrag av Koncernledningen att ta fram en långsiktig övnings- och utbildningsplan för hela koncernen. Denna koncerngemensamma övnings- och utbildningsplan togs fram under slutet av 2023 och sträcker sig över år 2024–2026. Planen omfattar både kunskaps- och förmågehöjande insatser för identifierade personalgrupper kopplade till tidigare framtagna åtgärder inom krisberedskapsområdet.

Civilt försvar

Under 2022 utbildades alla fastighetsvärdar i skyddsrum och dess funktion, tillsammans med säkerhetschef och skyddsrumssakkunnig och grundläggande inventering av alla skyddsrum genomfördes.

Under 2023 genomfördes även inventering av bolagets skyddsrumsförråd. Resultatet visar att det behöver kompletteras med skyddsrumsinventarier i flertalet skyddsrum. Det finns budgeterat för inköp av utrustning under 2024 och planering för komplettering har påbörjats i distrikten med stöd av Inköpsavdelningen. Arbetet med att åtgärda de brister som identifierades i skyddsrumsinventeringen 2022 har påbörjats och kommer fortsätta under 2024 med budgeterade medel för ändamålet.

Under 2023 upprättades och fastställdes fram beredskapsplaner avseende det legala ansvaret utifrån fastighetsägarens ansvar för skyddsrum i händelse av höjd beredskap. Generella iordningställanderitningar utifrån skyddsrumstyp har också tagits fram under 2023 med stöd av skyddsrumssakkunnig. En iordningställanderitning visar hur skyddsrummet ska ställas om från freds- till krigsdrift av de skyddssökande. Skyddsrumsritning finns endast som en del av inventarierna i skyddsrum byggda från år 1978 (typ TB78) och framåt, men är ett

viktigt stöd för att driftsätta ett skyddsrum. Därav har bolaget beslutat att alla skyddsrumsförråd ska ha en iordningställanderitning oavsett generationstyp.

Under 2023 har även en checklista för årsuppföljning av skyddsrummen och skyddsrumsförråden tagits fram, vilken planerar att framåt genomföras löpande årsvis för att kontrollera skyddsrummens status och funktion på årsbasis.

Höjd terrorhotnivå

Under 2023 förändrades och försämrades säkerhetsläget i Sverige ytterligare och i slutet av sommaren höjde SÄPO terrorhotnivån från 3 till 4 på en femgradig skala. Sverige har gått från att vara ett legitimt till ett prioriterat mål. En terrorhandling i Göteborg kan inte uteslutas. Höjning beror enligt SÄPO på en växande hotbild mot Sverige som pågått under en längre tid. Som exempel nämns Koranbränningarna samt LVU-kampanjen (desinformation gällande socialtjänsten). Hotbilden bedöms vara fortsatt hög under en lång tid framöver. Terroråd syftar till att skada Sverige som land, skapa rädsla hos befolkningen och destabilisera demokratin.

Kopplat till det höjda terrorhotet beslutades tidigt om att händelsen hanteras koncerngemensamt och i enlighet med koncernens anvisningar för krisberedskap. Mycket av förberedelsearbete inför olika sorters händelser fanns redan på plats utifrån senaste årens arbete med krisberedskap, dock gjordes en översyn utifrån ett terrorperspektiv.

- Framtidens TiB utsågs som kontaktfunktion gentemot Stadens verksamheter och deltar på stadens löpande samverkansmöten kopplade till den höjda terrorhotnivån
- Framtidens TiB bemannar Raket 7/24 i enlighet med begäran från Göteborg stad
- Mapp på samarbetsytan för händelsehantering, "FK- samverkan vid händelse" uppstartad
- Ny larmfunktion "sms via mail" införd och testad
- Riskanalys genomfördes utifrån ett verksamhetsperspektiv
- Generell info till alla anställda via bolagens intranät med syfte att skapa medvetenhet och vaksamhet på individnivå samt information till verksamheternas ledningsgrupper/styrelser
- Mall för evenemang och säkerhetsplan kompletterad med terrorperspektivet
- Mall framtagen för riskvärdering inför närvaro vid sammankomst med avseende på terrorhandling

Behov och planer för 2024

Krisberedskap

Under 2024 kommer Bostadsbolaget att upprätta en ny bolagsövergripande krisplan som harmoniserar med koncernens krisledningsplan och anvisning för krisledning. Därefter följer arbete med att implementera krisplanen i organisationen samt utbilda och öva relevanta målgrupper utifrån koncernens utbildnings- och övningsplan.

Civilt försvar

Anvisningen för krisberedskap omfattar i dagsläget bara störningar/kriser i fredstid, men kommer under 2024 att revideras för att även omfatta perspektivet "höjd beredskap" (vid krigsfara eller krig).

Beredskapsplanerna för skyddsrum kommer att implementeras i verksamheten och ska finnas på plats på respektive förvaltarområde i händelse av höjd beredskap. Som en del i det arbetet kommer personalförsörjningen vid höjd beredskap att ses över (krigsplacering). Arbetet med att komplettera skyddsrumsförråden och åtgärda identifierade brister i skyddsrummen kommer att fortsätta, med prioritet.

Den årliga kontrollen av skyddsrum planeras att läggas in i bolagets fastighetssystem, Fast2, och de första årliga kontrollerna genomförs under 2024 eller början av 2025.

Bedömd risknivå för Krisberedskap / Civilt försvar

Vid en sammanvägd bedömning av områden krisberedskap och civilt försvar konstateras att risknivån är acceptabel. De flesta delarna inom området har förstärkts under de senaste två åren kommer att fortsätta att utvecklas under 2024.